

Käiakiviol Gotlandilt

Burgsviki sadam Gotlandil

Käiasid enam ei toodeta. Vabriku laos on neid veel piisavalt

Gotlandil leidub head liivakivi, millest tehtud käiad olid igas talumajapidamises, seda vähemasti Eesti saartel. Lisaks toodi rauakaupa, aastatel 1854-56, mil Krimmi sõja päevil Briti-Prantsuse laevastik mereblokaadi hoidis, salakaubana soola, suhkrut, kohvi. Vahetuskaubaks oli vili. Gotlandis käidi purjepaatidega, millele kaitseks lainete vastu kinnitati pardakõrgenduseks lisalauad.

Herman Sergo on kirjutanud:

„Kolm inimest seisid Läänemere tuulisel rannal.
„Tio slipsten, inte mer“ (kümme käia, mitte rohkem)
kohmas Gotlandi käiameister, silmitsedes üle
mere vahetuskabaks toodud, tuules lödisevat
tüdrukut ja näitas kümmet sõrme. Maad võttis
vaikus või öieti olid need vaikusehetked lainete

randajooksmise kohinate vahel. „Nej, nej! Nii ei lähe. Mingu kammeljad su võrgus mädanema“ urises siis saarlasest paadimees ja näitas rootslasele neli korda viit näppu. „Kakskümmend käiakivi!“ Väike purjekas kõlkus lautrikiwide ääres, sellega oligi saarlane käiade järele tulnud. Sellega ja koos käiadega tahtis ta ka võimalikult ruttu koduteele asuda, sest taevaservas ujusid tormipilved. Gotlandi mees võttis aqa aega, asus lurisevasse

piipu tubakat toppima. Saarlane rasis piiga näolt blondid juuksed eemale „vaata, milline tüdruk! Skõn flicka! Kakskümmend käia!“ Tüdruk kõöksatas, tal polnud sellest käiakauplemisest sooja ega külma. Tüdrukul süda läikis, merel oli ta oksendanud, ta oli purjekasõidust lihtsalt merehaige. Käiameister tõusis ja astus aeglaselt ringi ümber piiga. Too oli tegelikult tõesti tugev ja ilus ning see merehaigus, see läheb ju üle! „Bra! Tjugo slipsten!“ /hea küll,

kakskümmend käia!) kostis piibu kõrvalt habeme seest lõpuks otsus. Naeru kõhistav saarlane ulatas käe ja Gotlandi mees võttis selle vastu. Kakskümmend head liivakivist käia sõitis tagasi Saaremaa poole, tüdruk aga jäi ühte Gotlandi tallu appi talutöid tegema. Võib-olla abiellus ta mõne aja pärast ja elas seal õnnelikult oma elupäevade lõpuni...”

Kasutatud allikad:
SA Hiiumaa Muuseumid
Erakogu
Internet

Teostus:
www.halulaev.ee

